
Werkgroep stoffen gerelateerde beroepsziekten (NVAB) en Contactgroep Klinische Arbeidshygiëne (NVvA).

Uitnodiging voor een gezamenlijke bijeenkomst

Datum: 27 september 2023

Locatie Aristo Lunetten

16:00 – 18:30 uur

Onderwerp: Chronische Toxische Encephalopathie (CTE) / Chronic Solvent induced Encephalopathy (CSE) / Organo Psycho Syndroom (OPS) / Schildersziekte

De derde aandoening die in 2023 in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in de TSB-regeling is Chronic Solvent induced Encephalopathy (CSE). De andere aandoeningen; longkanker door asbest en allergisch beroepsastma zijn in een eerder stadium al langsgesproken.

In deze gezamenlijke bijeenkomst gaan we in op de diagnostiek van CSE en de wijze waarop de historische blootstelling wordt vastgesteld. We hebben daarvoor leden van het Solvent Team uitgenodigd. Zij lichten toe hoe deze systematiek (met alle haken en ogen) al meer dan 20 jaar wordt toegepast en overgenomen in de Lexces-protocollen. Afgesloten wordt met een standaardmethode voor het vaststellen van historische blootstelling. Er wordt gezorgd voor een broodje.

16:00 Inleiding en doelstelling

16:10 Medische diagnostiek: stappenplan, valkuilen en impact: Drs. Y.M. (Yolande) Kampen, bedrijfsarts.

In de presentatie nemen we de geprotocolleerde diagnostiek door aan de hand van een casus. We bekijken naar aandachtspunten in de diagnostiek, naar de samenwerking die nodig is met andere disciplines en de mogelijke impact van de diagnose als ook diagnostiek op patiënt en zijn omgeving.

16:40 Historische blootstellingsbeoordeling van oplosmiddelen in het kader van de TSB-regeling voor CSE: drs. C.J.M. (Ceciel) Lansink Bsc, arbeidshygiënist.

In deze presentatie zal worden ingegaan op de methode waarop de historische blootstelling aan oplosmiddelen wordt geschat voor de TSB-regeling van CSE. Wat is de achtergrond van dit model, welke paramaters worden gebruikt en in hoeverre is dit model gevalideerd.

17:10 Neuropsychologisch onderzoek in de diagnostiek naar CSE: F.I.M. (Fabiënne) van Vliet, GZ-psycholoog i.o. klinisch neuropsycholoog.

Voor de diagnostiek van CSE wordt het consensusmodel van Van Valen et al. (2012) aangehouden, inclusief de aanbevelingen die door hen worden gedaan. Onderdeel van de diagnostiek is een neuropsychologisch onderzoek. Via neuropsychologisch onderzoek kan hersenschade in de domeinen die kenmerkend zijn voor CSE objectief worden onderzocht en aangetoond d.m.v. testen en vragenlijsten.

17:40 Pauze

18:00 CSE door VOS. Een les vanuit de letselschade: Ir. Th.M.L. (Theo) Scheffers, blootstellingsbeoordelaar/epidemioloog.

Om een juridisch steekspel over de diagonaal diagnostiek te doorbreken vroeg de rechtbank: 'Is de omvang van de blootstelling zodanig dat CSE kan zijn ontstaan?' De presentatie illustreert hoe de 'CSE door VOS' aannemelijkheid wordt vastgesteld met de EN689

---

basiskarakterisering & blootstellingsprofiel, met blootstellingsmetingen, modellen en/of databases en de CSE specifieke VOS grenswaarde.

18:30 Geleerde lessen / conclusies

18:40 Sluiting

Sprekers

Yolanda Kampen

Werkt als klinisch arbeidsgeneeskundige bij Amsterdam UMC en houdt zich daar vooral bezig met de diagnostiek van CSE als lid van het multidisciplinaire Solvent Team.

Ceciel Lansink

Ceciel Lansink is sinds dit jaar werkzaam als arbeidshygiënist bij de polikliniek Mens en Arbeid van het Amsterdam UMC. Daar houdt zij zich onder ander bezig met de voorbereiding van de dossiers voor de TSB-regeling van allergisch beroepsastma, longkanker door asbest en CSE. Hiervoor heeft zij jaren in de gezondheidszorg gewerkt en als arbeidshygiënist bij verschillende arbodiensten. Bij TNO Voeding heeft zij toegepast wetenschappelijk onderzoek verricht, mede op het terrein van blootstellingschatting met EASE.

Ceciel is van huis uit gezondheidswetenschapper (Radboud Universiteit) en heeft psychologie gestudeerd (WO Bsc).

Fabiënne van Vliet

Sinds 2019 werkzaam bij Amsterdam UMC, locatie AMC, als GZ-psycholoog/ neuropsycholoog verbonden aan het Solvent team (Polikliniek Mens en Arbeid) en Medische psychologie.

Theo Scheffers.

Meer dan 40 jaar internationale ervaring met het beheersen van risico's chemische stoffen in het beroep (arbeidshygiëne, epidemiologie en gezondheidsbewaking). Praktijkonderzoek (TNO), chemische industrie (o.a. DSM), engineering (Royal Haskoning), instrument ontwikkeling (DOHSBase, HYGINIST, EN689). Kennisuitwisseling via AIHA, BOHS, BSOH, EPOH, IOHA, Sophyt, VVE.

Organisatie

NVAB

R. Menting, G. Wijntjes

NVVA

P. van Balen, R. Houba en V. Zaat.